

Трговно АД, Скопје и подружница

Содржина

Консолидирани финансиски извештаи и Извештај на
независните ревизори

ТОБАКО АД, Скопје и подружница

31 декември 2011 година

Содржина

	страна
Извештај на независните ревизори	1
Консолидиран извештај за финансиската состојба	4
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	5
Консолидиран извештај за промените во капиталот	6
Консолидиран извештај за паричните текови	7
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	8

Grant Thornton

An instinct for growth™

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H. Jasmin 52 v - 1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Акционерите и Раководството на
Матичното друштво Тобако АД, Скопје

Извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на Друштвото Тобако АД, Скопје (Матичното друштво) и неговата подружница (во понатамошниот текст заедно како “Групата”), составени од Консолидиран извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2011 година и Консолидиран извештај за сеопфатната добивка, Консолидиран извештај за промените во капиталот и Консолидиран извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 4 до 37.

Одговорност на Раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи согласно Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидирани финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека консолидираните финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во консолидираните финансиски извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Групата. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Како што е понатаму опишано во Белешка 7 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2011 година, Групата има евидентирано трговски марки со неограничен корисен век во износ од 196,939 илјади Денари. Со состојба на 31 декември 2011 година, Групата нема извршено тестирање од можно оштетување согласно прифатената сметководствена политика објавена во Белешка 2.8 кон придружните консолидирани финансиски извештаи. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на трговските марки со неограничен корисен век на Групата на датумот на известување.

Како што е опишано во Белешка 8 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, износот на залихите на Групата на 31 декември 2011 година изнесува 59,265 илјади Денари. Со состојба на 31 декември 2011, Групата изврши попис на залихите согласно законската регулатива и интерните акти. Ние не присуствувавме на пописот на залихите на Групата бидејќи тој датум му претходеше на датумот кога бевме ангажирани за ревизори на Групата. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на количините на залихите на датумот на известување.

Како што е понатаму опишано во Белешка 9 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2011 година, вклучен во салдото на побарувањата од купувачи и останати побарувања, износот од 4,426 илјади Денари се однесува на побарувања од купувачи постари од една година и за кои постои значителен ризик од ненаплатливост. Групата нема признаено било какво резервирање поради оштетување на овие побарувања согласно прифатената сметководствена политика, опишана детално во белешка 2.11 кон придружните консолидирани финансиски извештаи. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста на нето евидентираната вредност на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2011 година.

Мислење со резерва

Наше мислење е дека освен за ефектите од прашањата дискутирани во поглавјето "Основа за мислење со резерва", консолидираните финансиски извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Групата на ден 31 декември 2011 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Нагласок врз одредени прашања

Без понатаму да го квалификуваме нашето мослење, обрнуваме внимание на следниве прашања:

Како што е опишано во Белешка 6 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2011 година Групата не поседува соодветна документација за сопственост врз дел од градежните објекти од времен карактер евидентирани по проценета вредност во износ од 21,554 илјади Денари.

Како што е понатаму опишано во Белешка 2.2 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, Групата искажа загуба од своето работење за деловната 2011 година во износ од 60,407 илјади Денари и на датумот на известување акумулираните загуби изнесуваат 228,078 илјади Денари. Понатаму, со состојба на 31 декември 2011 година, вкупните тековни обврски ги надминуваат вкупните тековни средства за износ од 234,980 илјади Денари.

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Групата која се заснова на презумпцијата дека средствата и обврските на Групата ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Групата.

Сопствениците на Групата имаат намера да продолжат со подршката на Групата во неограничена иднина. Сепак, способноста на Групата да продолжи со своите деловни активности во неограничен континуитет ќе зависи пред се од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање.

Овие консолидирани финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Групата не би продолжила со своите деловни активности во неограничена иднина.

Скопје,
25 јуни 2012 година

Грант Торнтон доо

Директор
Ружа Филипчева

Овластен ревизор
Марјан Андонов

Консолидиран извештај за финансиската состојба

	Белешка	31 декември 2011 000 МКД	31 декември 2010 000 МКД
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности и опрема	6	116,916	100,845
Нематеријални средства	7	215,908	220,266
		332,824	321,111
Тековни средства			
Залихи	8	59,265	41,201
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	48,069	51,048
Парични средства и парични еквиваленти	10	6,906	2,655
		114,240	94,904
Вкупно средства		447,064	416,015
Капитал и обврски			
Капитал	11		
Акционерски капитал		220,325	220,325
Резерви		27,610	129
Акумулирани (загуби)		(228,078)	(140,190)
Вкупно капитал		19,857	80,264
Обврски			
Нетековни обврски			
Позајмици	12	77,987	99,056
		77,987	99,056
Тековни обврски			
Позајмици	12	109,886	51,116
Обврски кон добавувачи и останати обврски	13	239,334	185,579
		349,220	236,695
Вкупно обврски		427,207	335,751
Вкупно капитал и обврски		447,064	416,015

Овие консолидирани финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Матичното друштво на ден 30 март 2012 година и потпишани во негово име од:

Ирина Чепиљугин
Главен извршен директор

Консолидиран извештај за сеопфатната добивка

		31 декември 2011 000 МКД	За годината што заврши на 31 декември 2010 000 МКД
	Бел.		
Приходи од продажба	14	1,046,092	1,223,069
Останати деловни приходи	15	29,036	19,876
		1,075,128	1,242,945
Набавна вредност на продадени стоки и услуги		(952,468)	(1,127,256)
Трошоци за вработените	16	(92,381)	(79,420)
Депрецијација и амортизација	6,7	(25,356)	(25,256)
Останати деловни расходи	17	(78,505)	(90,544)
(Загуба) од деловни активности		(73,582)	(79,531)
Приходи од финансирање	18	66	1,023
(Расходи) од финансирање	18	(14,015)	(13,844)
Нето финансиски (расходи)		(13,949)	(12,821)
(Загуба) пред оданочување		(87,531)	(92,352)
Даночен расход	19	(213)	(350)
(Загуба) за годината		(87,744)	(92,702)
Останата сеопфатна добивка за годината		27,337	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		(60,407)	(92,702)
Загуба што им припаѓа на имателите на обични акции		(60,407)	(92,702)
Вкупна сеопфатна добивка што им припаѓа на имателите на обични акции		(60,407)	(92,702)

Консолидирани финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Консолидиран извештај за промените во капиталот

	(000 мкд)				
	Акционерски капитал	Законски резерви	Ревалоризациони резерви	Акумулирани (загуби)	Вкупно
На 01 јануари 2011 година	220,325	129		(140,190)	80,264
Трансакции со сопствениците					
(Загуба) за годината	-	-	-	(87,744)	(87,744)
Останата сеопфатна добивка					
Распределба на добивката за тековната година	-	144	-	(144)	-
Промена во објективната вредност на недвижностите и опремата (Белешки 6, 11)	-	-	27,337	-	27,337
Вкупна сеопфатна добивка	-	144	27,337	(87,888)	(60,407)
На 31 декември 2011 година	220,325	273	27,337	(228,078)	19,857
На 01 јануари 2010 година	5,015	129	-	(47,488)	(42,344)
Зголемување на капиталот	215,310	-	-	-	215,310
Трансакции со сопствениците					
(Загуба) за годината	-	-	-	(92,702)	(92,702)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	(92,702)	(92,702)
На 31 декември 2010 година	220,325	129	-	(140,190)	80,264

Консолидиран извештај за паричните текови

	Бел.	(000 мкд) 31 декември 2010
Оперативни активности		
(Загуба) пред оданочување	(87,531)	(92,352)
Корекции за:		
Депрецијација на недвижности и опрема	18,601	19,214
Амортизација на нематеријални средства	6,755	6,042
Неотпишана вредност на продадени и расходувани недвижности, опрема и нематеријални средства	2,622	65
Загуба поради оштетување на нематеријални средства	185	-
Приходи по основ на камати	(1)	(33)
Расходи по основ на камати	13,871	10,522
(Загуба) пред промените во обртниот капитал	(45,498)	(56,542)
Промена на залихи	(18,064)	16,711
Промена на побарувања од купувачи и останати побарувања	3,079	(4,394)
Промена на обврски кон добавувачи и останата обврски	53,923	16,948
Оперативна (загуба) по промените во обртниот капитал	(6,560)	(27,277)
Платени камати	(12,874)	(10,522)
Платен данок на добивка	(481)	(198)
	(19,915)	(37,997)
Инвестициони активности		
Набавка на недвижности и опрема, нето	(8,928)	(15,438)
Набавка на нематеријални средства, нето	(3,611)	(4,957)
Приливи по камати	1	33
	(12,538)	(20,362)
Финансиски активности		
Приливи по кредити, нето	36,704	38,932
Зголемување на капиталот	-	18,491
	36,704	57,423
Нето промена на паричните средства	4,251	(936)
Парични средства на почетокот	10	2,655
Парични средства на крајот	10	6,906
		2,655

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1 Општи информации

Тобако АД, Скопје (“Матичното друштво”) е акционерско друштво основано во Република Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: Булевар 3-та Македонска бригада бр. 66, Скопје, Република Македонија.

Основната дејност на Матичното друштво е неспецијализирана трговија на големо. Со состојба на 31 декември 2011 година, Групата ја извршува дејноста преку мрежа од 55 продажни објекти на територијата на Република Македонија.

Во текот на месец април 2010 година, Друштвото ја основа подружницата МК Осигурување АД Скопје - акционерско друштво за застапување во осигурување. Вложувањето на Друштвото во подружницата изнесува 923 илјади Денари, што претставува 100% учество во нејзиниот капитал.

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ги вклучуваат финансиските извештаи на Матичното друштво и неговата подружница која е под негова контрола. Контролата на Матичното Друштво врз неговата подружница се остварува преку способноста Матичното Друштво да управува со финансиските и деловните политики на подружницата, како и да ги користи придобивките од нејзините активности.

Со состојба на 31 мај 2010 година Матичното друштво изврши пререгистрирање на својот капитал, со што од Друштво со ограничена одговорност премина во Акционерско друштво. Акционерскиот капитал на Групата се состои од 358,438 обични акции со номинална вредност од 10 евра.

Вкупниот број на вработени на Групата на 31 декември 2011 и 31 декември 2010 година изнесува 310, односно 307 вработени, соодветно.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****2.1 Основа за подготовка**

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Консолидираните финансиски извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Групата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2011 и 2010 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2 Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Групата која се заснова на презумпцијата дека средствата и обврските на Групата ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Групата.

Групата искажа загуба од своето работење за деловната 2011 година во износ од 60,407 илјади Денари и на датумот на известување акумулираните загуби изнесуваат 228,078 илјади Денари. Понатаму, со состојба на 31 декември 2011 година, вкупните тековни обврски ги надминуваат вкупните тековни средства за износ од 234,980 илјади Денари.

Сопствениците на Групата имаат намера да продолжат со подршката на Матичното друштво и неговата подружница во неограничена иднина. Сепак, способноста на Групата да продолжи со своите деловни активности во неограничен континуитет ќе зависи пред се од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење (продолжува)

Овие консолидирани финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Групата не би продолжила со своите деловни активности во неограничена иднина.

2.3 Нови и изменети стандарди применети од страна на Групата

(а) Усвојување на подобрувањата на МСФИ во 2010 година

Со подобрувањата на МСФИ во 2010 година направени се неколку мали измени на одреден број на МСФИ. Единствената измена релевантна за Групата се однесува на МСС 1 Презентирање на финансиски извештаи. Групата претходно го презентираше усогласувањето на секоја компонента од останата сеопфатна добивка во извештајот за промените во капиталот. Групата сега ги презентира овие усогласувања во белешките кон финансиските извештаи, како што е дозволено со измената. Ова ја намалува можноста од повторување на обелоденувањата и појасно ги презентира целокупните промени во капиталот. Споредбените податоци од предходните периоди се прикажани соодветно.

(б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Групата

На датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, одредени нови стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди се издадени од страна на ОМСС, но сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Групата.

Раководството предвидува дека сите релевантни објави ќе бидат применети во сметководствените политики на Групата во првиот период кој почнува по датумот на стапување во сила на објавата. Информациите за новите стандарди, измени и толкувања релевантни за финансиските извештаи на Групата подетално се презентирани подолу. Одредени нови стандарди и толкувања исто така се издадени, но не се очекува да имаат материјално влијание врз финансиските извештаи на Групата.

МСФИ 9 Финансиски инструменти (МСФИ 9)

ОМСС има за цел целосно да го замени МСС 39 Финансиски инструменти:

Признавање и мерење. МСФИ 9 се објавува во фази. До денес, се издадени поглавјата кои се однесуваат на признавање, класифицирање, мерење и депризнавање на финансиските средства и обврски. Овие поглавја стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Останатите поглавја кои се однесуваат на оштетување и сметководство за хеџинг сеуште се во процес на развој. Раководството на Групата сеуште го нема проценето влијанието на овој нов стандард врз финансиски извештаи на Групата. Сепак, Раководството не очекува имплементација на МСФИ 9 се додека сите негови поглавја не бидат издадени, кога ќе може целосно да се процени влијанието на сите настанати измени.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Нови и изменети стандарди применети од страна на Групата (продолжува)
Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Групата (продолжува)

Стандарди за консолидација

Пакетот на стандарди за консолидација стапува на сила за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Информациите за овие нови стандарди подетално се презентирани подолу. Раководството на Групата сеуште го нема проценето влијанието на овие нови и ревидирани стандарди.

МСФИ 10 Консолидирани финансиски извештаи (МСФИ 10)

МСФИ 10 го заменува МСС 27 Консолидирани и поединечни финансиски извештаи (МСС 27) и ПКТ 12 Консолидација - Ентитети со посебна намена. Овој стандард ја ревидира дефиницијата за контрола како и придружното упатство за идентификување на учество во подружница. Сепак, барањата и механизмите на консолидација и сметководство за неконтролирани учества и измени во контролата остануваат непроменети.

МСФИ 11 Заеднички Ангажмани (МСФИ 11)

МСФИ 11 го заменува МСС 31 Учества во заеднички вложувања (МСС 31). Со овој стандард се усогласува сметководството од страна на вложувачите со нивните права и обврски согласно заедничкиот ангажман. Покрај тоа, можноста во МСС 31 за примена на пропорционална консолидација на заеднички вложувања е елиминирана. МСФИ 11 бара примена на методот на главнина, кој моментално се користи за вложувања во придружени ентитети.

МСФИ 12 Обелоденување на Учество во осиганати ентитети (МСФИ 12)

МСФИ 12 ги интегрира и усогласува барањата за обелоденување за различни типови на вложувања, вклучувајќи ги и неконсолидираните структурирани ентитети. Воведува нови барањата за обелоденување за ризици на кои ентитетот е изложен како резултат на неговата поврзаност со структурирани ентитети.

Последователни измени на МСС 27 и МСС 28 Вложувања во придружени ентитети и заеднички вложувања (МСС 28)

МСС 27 сега исклучително се однесува на поединечни финансиски извештаи. МСС 28 ги воведува вложувањата во заеднички вложувања во својот делокруг. Сепак, методот на главнина останува непроменет.

МСФИ 13 Мерење на објективна вредност (МСФИ 13)

МСФИ 13 нема влијание на тоа кои ставки е потребно да бидат мерени по објективна вредност, но ја појаснува дефиницијата за објективната вредност и дава упатство и подобрени обелоденувања за мерење по објективна вредност. Ова е применливо за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Групата сеуште не го проценило влијанието на овој нов стандард.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Нови и изменети стандарди применти од страна на Групата (продолжува)
Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Групата (продолжува)

Измени на МСС 1 Презентирање на финансиски извештаи (Измени на МСС 1)

Измените на МСС 1 бараат ентитетот да ги групира ставките презентирани во останата сеопфатна добивка во оние кои, во согласност со останатите МСФИ: (а) нема да бидат рекласифицирани последователно во добивки или загуби и (б) ќе бидат рекласифицирани последователно во добивки или загуби кога одредени услови се исполнети. Ова е применливо за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2012 година. Раководството на Групата очекува да настанат измени во сегашното презентирање на ставки во останата сеопфатна добивка, но сепак, тоа нема да влијание на мерењето или признавањето на таквите ставки.

Измени на МСС 19 Користи за вработените (Измени на МСС 19)

Измените на МСС 19 вклучуваат одреден број на целни подобрувања во Стандардот. Воглавно промените се однесуваат на планови за дефинирани користи. Тие:

- го отстрануваат “методот коридор” и бараат ентитетите да ги признаат сите добивки и загуби кои настануваат во период на известување
- го рационализираат презентирањето на промените во планот на средства и обврски
- ги зајакнуваат барањата за обелоденување, вклучувајќи ги и информациите за карактеристиките на плановите за дефинирани користи и ризици на кои ентитетите се изложени преку учество во истите.

Измените на МСС 19 стапуваат во сила за финансиските години кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Групата сеуште не го проценило влијанието на ревидираниот стандард за консолидирани финансиски извештаи на Групата.

2.4 Консолидација

Подружници

Подружници се сите субјекти врз кои Групата има моќ да управува со финансиските и деловните политики, придружено генерално со акционерско учество поголемо од една половина од правото на глас. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи, од датумот на пренесување на контролата до датумот на престанокот на истата. Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил.

Интеркомпаниските трансакции, салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираите загуби се елиминирани исто така, освен во случај кога трошокот не може да биде надоместен.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.5 Трансакции и салда во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Денари по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Консолидираниот извештај за сеопфатна добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период.

Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Консолидираниот извештај за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се како што следи:

	31 декември 2011	31 декември 2010
1 EUR	61.5050 Денари	61.5050 Денари
1 CAD	46.5418 Денари	46.3315 Денари
1 CHF	50.5964 Денари	49.3026 Денари

2.6 Недвижности и опрема

Градежните објекти што претставуваат група на објекти се евидентирани по нивната проценета вредност, утврдена по пат на проценка извршена од независни овластени проценители, намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради оштетување. Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите и опремата поради ревалоризацијата е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на капиталот на Групата. Кога ревалоризираниите средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на добивката за периодот.

Сите останати недвижности и опрема се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулирана депрецијација и акумулирано резервирање поради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на недвижностите, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките и загубите во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на инвестициите во тек. Депрецијатата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната/ проценетата вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Згради	40 години
Мебел, компјутери и канц.опрема	4 - 5 години
Моторни возила	4 години

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Недвижности и опрема (продолжува)

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се проверуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештајот за финансиска состојба. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во добивките и загубите во периодот кога настануваат.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

2.7 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Групата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

Вложување во туѓи објекти

Трошоците за стекнување права на користење на туѓи објекти се капитализирани и амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

Трговски марки и иницијални трошоци за основање

Трговските марки стекнати пред 01 јануари 2010 година се евидентирани по проценета вредност врз основа на проценка направена од независен проценител, намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување. Иницијалните трошоци за основање се евидентирани по нивната набавна вредност намалена за исправка на вредноста и евентуалното резервирање поради оштетување. Амортизацијата се пресметува со употреба на праволиниска метода во текот на период од пет години. Трговските марки стекнати во текот на 2010 година се евидентирани според проценета вредност врз основа на проценка направена од независен проценител, намалена за акумулираните загуби поради оштетување. Овие трговски марки се со неограничен корисен век и на нив не се пресметува амортизација.

2.8 Оштетување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства се проверуваат од можни оштетувања на секој датум на известување за да се утврди дали одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Доколку таква индикација постои, треба да се процени надоместливиот износ на средството.

Нематеријалните средства со неограничен корисен век се тестираат од можно оштетување преку споредба на нивните надоместливи износи со нивната сметководствена вредност годишно или кога и да постојат индикации за можно оштетување.

Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, доколку тоа не е можно, за целата единица која генерира готовина. Секогаш кога евидентираната вредност на средствата ја надминува нивната надоместлива вредност, се признава загуба поради оштетување.

2.9 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Групата одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите.

Кредитите и побарувањата на Групата на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка. Групата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите. Групата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Финансиски средства чувани до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Групата има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Групата продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба. Групата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Иницијално признавање и депривавање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите и побарувањата се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренело значително сите ризици и користи од сопственост.

Последователно мерење

По почетното признавање, Групата ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, и расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиска состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Групата ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства(продолжува)

Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани-до-доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат. Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите. При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.10 Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната и нето продажната вредност. Нето продажната вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на залихите се одредува врз основа на методот на просечно пондериран трошок.

2.11 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Групата нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на побарувања.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Побарувања од купувачи и останати побарувања(продолжува)

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.12 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на набавка.

2.13 Капитал, резерви и акумулирани (загуби)

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Резерви

Резервите, кои се состојат од статутарни резерви, се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството на Групата.

Акумулирани (загуби)

Акумулираните (загуби) ги вклучува загубите од тековниот и претходните периоди.

Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди се евидентира како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од страна на сопствениците на Групата.

2.14 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирања набавна вредност се состојат од позајмици и обврски кон добавувачи и останати обврски.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Групата има неусловено право за подмирување на обврската за не помалку од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиска состојба. Позајмиците се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Тие се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

2.15 Наем

Утврдувањето дали еден договор претставува или содржи наем се базира на суштината на договорот во зависност дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Групата се јавува како наемател на деловни простории за своите деловни активности од домашни друштва и/или индивидуални лица под услови на оперативен наем. Во најголем дел станува збор за објекти кои се користат како продажни објекти, магацини или канцелариски простории.

Плаќањата на оперативниот наем се признаваат како трошок во добивки или загуби по праволиниска метода во текот на периодот на наем. Однапред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

2.16 Тековен и одложен данок на добивка

Тековниот даночен расход, по стапка од 10%, се плаќа на необитните ставки за даночни цели корегирани за даночниот кредит, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок на добивка се терети или одобрува во Консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го теретат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, Групата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.17 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Групата има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање на вработените

Групата, согласно соодветните локални одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Групата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за консолидираните финансиски извештаи.

Надомест за прекин на работниот однос

Надомест за прекин на работниот однос се плаќа кога работниот однос е прекинат пред редовниот датум на пензионирање, или кога вработениот доброволно прифаќа прекин на работниот однос во замена за овој надомест. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие надомести на вработените.

2.18 Резервирања

Резервирање се признава кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Не се евидентирани резервирања за идни загуби од работење.

2.19 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од продажба на трговски стоки и од извршени услуги и се прикажани во Белешка 14. Приходите се состојат од објективна вредност на продадени стоки и услуги, намалена за данокот на додадена вредност и одредените попусти. Приходите се признаваат како што следи:

Приходи од продажба - продажба на големо

Приходот од продажба на стоки на големо се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Приходи од продажба - продажба на мало

Приходот од продажба на стоки на мало се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентираниот приход е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Приходи од наемнини

Приходот од наемнини, намален за евентуално признаените дисконти, се евидентира во периодот на настанување во согласност со суштината на договорот.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од камата

Приходот од камата се евидентира во периодот на настанување.

Трошоци

Трошоците од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

2.20 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во консолидираните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во консолидираните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на Консолидираниот извештај за финансиска состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.21 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на Консолидираниот извештај за финансиска состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во консолидираните финансиски извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици**3.1 Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Групата се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик, ликвидносен ризик и пазарни ризици.

Управувањето со ризици на Групата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Групата.

Управувањето со ризици на Групата го врши Раководството врз основа на претходно одобрени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од промена на каматни стапки, валутен ризик, кредитен ризик, ликвидносен ризик.

3.2 Пазарни ризици**Ризик од курсни разлики**

Во редовниот тек на деловното работење Групата има деловни активности на меѓународните пазари и е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути. Групата е изложена на ризик од курсни разлики и преку користење позајмици со девизна клаузула од домашни банки. Групата не користи инструменти за заштита од ризик од курсни разлики. Раководството на Групата е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Групата деноминирани во странски валути е како што следи:

Во илјади Денари

31 декември
201131 декември
2010**Средства****Странски купувачи**

EUR

-

3

3

Обврски**Странски добавувачи**

EUR

4,479

3,322

Позајмици

EUR

166,693

128,357

Позајмици

CHF

684

1,775

Позајмици

CAD

15,056

16,215

186,912**149,669**

Евро, Канадскиот долар и Швајцарскиот франк се странски валути на кои што е изложена Групата на датумот на Извештајот за финансиската состојба. Следната табела ја прикажува осетливоста на Групата на 1% зголемување на Денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1%.

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку Денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1%.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализа на сензитивноста на странски валути

Во илјади Денари

2011

	Нето износ	+1%	-1%
Добивка или загуба	(186,912)	1,869	(1,869)

2010

	Нето износ	+1%	-1%
Добивка или загуба	(149,666)	1,497	(1,497)

3.3 Кредитен ризик

Групата нема значителна концентрација на кредитен ризик поради големиот број купувачи. Групата има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Групата има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на нејзините клиенти.

Продажбата на мало вообичаено се врши во готовина или со кредитни картички.

Максималната изложеност на Групата на кредитен ризик е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во Консолидираниот извештај за финансиска состојба, како што следи:

Во илјади Денари	31 декември 2011	31 декември 2010
Побарувања од купувачи и останати побарувања	37,474	35,793
Парични средства и еквиваленти	97	159
Вкупно	37,571	35,952

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани во реномирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи е обелоденета во Белешка 9.

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно парични средства и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на позајмици и можност за навремена наплата на износите на побарувањата од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Групата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од ликвидност (продолжува)

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Групата. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на обврски.

	Тековни Од 1 до 12 месеци	Нетековни Од 1 до 5 години	Покасно од 5 години	Вкупно
На 31 декември 2011	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Позајмици без камата	6,662	15,056	-	21,718
Позајмици со фиксна каматна стапка	72,306	-	-	72,306
Позајмици со променлива каматна стапка	30,918	62,931	-	93,849
Обврски кон добавувачи и останати обврски	233,153	-	-	233,153
	343,039	77,987	-	421,026

	Тековни Од 1 до 12 месеци	Нетековни Од 1 до 5 години	Покасно од 5 години	Вкупно
На 31 декември 2010	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Позајмици без камата	2,025	16,215	-	18,240
Позајмици со фиксна каматна стапка	32,553	-	-	32,553
Позајмици со променлива каматна стапка	16,538	82,841	-	99,379
Обврски кон добавувачи и останати обврски	182,489	-	-	182,489
	233,605	99,056	-	332,661

3.5 Ризик од каматни стапки

Групата е изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Групата е одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат ефект врз успешноста во финансирањето на Групата. Во исто време, Групата нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

Табелата подолу ја прикажува изложеноста на Групата на ризик од каматни стапки (во илјади Денари).

	31 декември 2011	31 декември 2010
Финансиски средства		
Некаматносни:		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	37,474	35,793
Парични средства	6,809	2,496
Каматносни:		
Парични средства и еквиваленти	97	159
	44,380	38,448
Финансиски обврски		
Некаматносни:		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	233,153	182,489
Позајмици	21,718	18,240
Со фиксна каматна стапка:		
Позајмици	72,306	32,553
Со променлива каматна стапка:		
Позајмици	93,849	99,379
	421,026	332,661

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од каматни стапки (продолжува)

Анализа на сензитивност на каматни стапки

Во илјади Денари

		31 декември 2011
	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	1,877	(1,877)
		31 декември 2010
	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(1,988)	1,988

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле пониски/повисоки за 2%.

3.6 Ризик при управување со капитал

Целите на Групата при управување со капиталот се овозможување на Групата да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за основачот и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Групата може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Групата се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 12, намалени за паричните средства како и главнината, која се состои од акционерски капитал, резерви и акумулирана (загуба).

Раководството ја анализира структурата на капиталот на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос на вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи (во илјади Денари):

	31 декември 2011	31 декември 2010
Позајмици	187,873	150,172
Парични средства и еквиваленти	(6,906)	(2,655)
Нето обврски	180,967	147,517
Капитал	19,857	80,264
Коефициент на нето обврски/ капитал	9.11	1.84

3.7 Утврдување на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови.

Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Утврдување на објективна вредност (продолжува)

3.7.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во Консолидираниот извештај за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати податоци, освен котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни, било непосредно (значи како ценовни податоци) или посредно (произлезени од ценовни податоци); и
- Ниво 3: податоци кои не се засновани на достапни пазарни информации.

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година Групата нема финансиски средства евидентирани по објективна вредност во своите финансиски извештаи.

3.7.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Споредбата меѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Консолидираниот извештај за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност е прикажана во табелата подолу.

(во илјади Денари)	Евидентиран износ		Објективна вредност	
	31 дек. 2011	31 дек. 2010	31 дек. 2011	31 дек. 2010
Средства				
Побарувања од купувачи и останати побарувања	37,474	35,793	37,474	35,793
Парични средства и парични еквиваленти	97	159	97	159
Вкупно средства	37,571	35,952	37,571	35,952
Обврски				
Позајмици	187,873	150,172	187,873	150,172
Обврски кон добавувачи и останати обврски	233,153	182,489	233,153	182,489
Вкупно обврски	421,026	332,661	421,026	332,661

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Парични средства

Објективната вредност на монетарните средства, кои вклучуваат парични средства, се смета дека е приближна на нивните соодветни сметководствени вредности по дефиниција и поради нивната доспеаност од помалку од 3 месеци.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по позајмици соодветствува на нивната објективна вредност поради нивното краткорочно доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Групата, опишани во Белешка 2 кон овие консолидирани финансиски извештаи, од Раководството на Групата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Групата пресметува оштетување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2011 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност.

Залихи

Залихите се евидентираат по пониската од набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

5 Финансиски инструменти по категории**31 декември 2011****Средства според Консолидираниот извештај за финансиска состојба**

Побарувања од купувачи и останати побарувања

Кредити и побарувања

Вкупно

37,474

37,474

Парични средства и парични еквиваленти

6,906

6,906

44,380**44,380**

Обврски по амортизирана набавна вредност

Вкупно

Обврски според Консолидираниот извештај за финансиска состојба

Позајмици

187,873

187,873

Обврски кон добавувачи и останати обврски

233,153

233,153

421,026**421,026****31 декември 2010****Средства според Консолидираниот извештај за финансиска состојба**

Побарувања од купувачи и останати побарувања

Кредити и побарувања

Вкупно

35,793

35,793

Парични средства и еквиваленти

2,655

2,655

38,448**38,448**

Обврски по амортизирана набавна вредност

Вкупно

Обврски според Консолидираниот извештај за финансиска состојба

Позајмици

150,172

150,172

Добавувачи и останати обврски

182,489

182,489

332,661**332,661**

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011

(Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Недвижности и опрема

	Градежни објекти	Возила, опрема и останати средства	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
На 01 јануари 2010 година	24,368	72,315	26,438	123,121
Набавки	2,060	13,133	245	15,438
(Продажби и расходувања) (Белешка 17)	-	(65)	-	(65)
Состојба на 31 декември 2010	26,428	85,383	26,683	138,494
На 01 јануари 2011 година	26,428	85,383	26,683	138,494
Набавки	98	5,300	3,530	8,928
Ревалоризација	7,141	-	20,196	27,337
(Продажби и расходувања) (Белешка 17)	(191)	(3,003)	-	(3,194)
Состојба на 31 декември 2011	33,476	87,680	50,409	171,565
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2010 година	669	17,766	-	18,435
Депрецијација за годината	897	18,317	-	19,214
Состојба на 31 декември 2010	1,566	36,083	-	37,649
На 01 јануари 2011 година	1,566	36,083	-	37,649
Депрецијација за годината	930	17,671	-	18,601
(Продажби и расходувања) (Белешка 17)	(46)	(1,555)	-	(1,601)
Состојба на 31 декември 2011	2,450	52,199	-	54,649
Нето евидентирана вредност				
На 01 јануари 2010 година	23,699	54,549	26,438	104,686
На 31 декември 2010 година	24,862	49,300	26,683	100,845
На 31 декември 2011 година	31,026	35,481	50,409	116,916

Инвестиции во тек

Компонентите на инвестициите во тек се како што следи:

	31 декември 2010	31 декември 2009
Вложувања во:		
- Градежен објект во Скопје	50,409	26,683
	50,409	26,683

Со состојба на 31 декември 2011 година, Групата не поседува соодветна документација за сопственост врз дел од градежните објекти евидентирани по проценета вредност во износ од 21,554 илјади Денари, бидејќи објектите се од времен карактер.

Проценка на градежни објекти

На 31 декември 2011 година, Групата има извршено и евидентирано проценка на пазарната вредност на градежните објекти, при што ја зголеми нивната нето евидентирана вредност преку зголемување на ревалоризационите резерви за износ од 27,337 илјади Денари (Белешка 11).

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2011 година, дел од имотот на Друштвото кој се состои од градежни објекти, товарни возила, патнички возила, ПОС терминали, рачни терминали и киосци чија нето-сметководствена вредност, изнесува вкупно 56,122 илјади Денари (2010: 46,978 илјади Денари), е заложен како обезбедување за одобрените кредити од НЛБ Тутунска Банка АД Скопје (Белешка 12).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7 Нематеријални средства

	Вложувања во туѓи средства	Софтвер	Трговски марки	Трошоци за иницијално основање	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2010 година	15,726	12,169	120	-	28,015
Набавки	4,642	108	196,936	90	201,776
Состојба на 31 декември 2011	20,368	12,277	197,056	90	229,791
На 01 јануари 2011 година	20,368	12,277	197,056	90	229,791
Набавки	3,611	-	-	-	3,611
Оштетување на вредност (Продажби и расходувања) (Белешка 17)	-	-	(117)	(90)	(207)
	(1,405)	-	-	-	(1,405)
Состојба на 31 декември 2011	22,574	12,277	196,939	-	231,790
Амортизација					
На 01 јануари 2010 година	2,630	821	32	-	3,483
Амортизација за годината	3,554	2,442	35	11	6,042
Состојба на 31 декември 2010	6,184	3,263	67	11	9,525
На 01 јануари 2011 година	6,184	3,263	67	11	9,525
Амортизација за годината	4,275	2,456	24	-	6,755
Продажби и расходувања) (Белешка 17)	(376)	-	-	-	(376)
Оштетување на вредност	-	-	(11)	(11)	(22)
Состојба на 31 декември 2011	10,083	5,719	80	-	15,882
Нето евидентирана вредност					
На 01 јануари 2010 година	13,096	11,348	88	-	24,532
На 31 декември 2010 година	14,184	9,014	196,989	79	220,266
На 31 декември 2011 година	12,491	6,558	196,859	-	215,908

Трговските марки со набавна вредност од 120 илјади Денари претставуваат стоковни, услужни и индивидуални трговски марки запишани во Регистарот на трговски марки кој што се води при Државниот завод за индустриска сопственост - Скопје и се со важност до 29 јуни 2014 година. Овие трговски марки постојат во континуитет од 1993 година, кога за прв пат се запишани во Државниот завод за индустриска сопственост - Скопје. Согласно домашната законска регулатива, сопственикот ја продолжува легитимноста на трговските марки со повторно регистрирање на секои 10 години.

Трговските марки со проценета вредност од 196,819 илјади Денари евидентирани врз основа на проценка направена од независен проценител се однесуваат на сопствена трговска марка/ заштитен знак запишана во Регистарот на трговски марки кој што се води при Државниот завод за индустриска сопственост - Скопје и се со неопределена важност (Белешка 11).

Со состојба на 31 декември 2010 година, нематеријалните средства имаат нето евидентирана вредност од 185 илјади Денари и се состојат од трошоци за иницијално основање и трговски марки. Во текот на 2011 година Групата изврши проценка на нематеријалните средства од можно оштетување и призна загуба поради оштетување во тековните добивки и загуби (Белешка 17).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

8 Залихи

	2011	2010
Трговски стоки	59,265	41,201
	59,265	41,201

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2011	2009
Купувачи		
- Домашни	34,013	32,591
- Странски	-	3
	34,013	32,594
Останати побарувања		
Пресметани, нефактурирани приходи	7,383	11,137
Однапред платени трошоци	3,112	4,023
Побарувања од вработените	2,095	1,489
Дадени депозити	681	681
Побарувања од осигурителни друштва за надомест на штети	524	258
Побарувања за данок на добивка	100	-
Побарувања од агенти за лиценци	79	707
Однапред платен ДДВ	-	95
Останати побарувања	82	64
	14,056	18,454
	48,069	51,048

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2011 година е како што следи:

	Домашни	Вкупно
До 30 дена	21,944	21,944
Од 1 - 3 месеци	5,225	5,225
Од 3 - 6 месеци	1,360	1,360
Од 6 - 12 месеци	1,058	1,058
Над 1 година	4,426	4,426
	34,013	34,013

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2010 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
До 30 дена	21,325	-	21,325
Од 1 - 3 месеци	3,674	-	3,674
Од 3 - 6 месеци	3,788	3	3,791
Од 6 - 12 месеци	1,017	-	1,017
Над 1 година	2,787	-	2,787
	32,591	3	32,594

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2011 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	21,932	12,081	-	34,013
Нето евидентирана вредност	21,932	12,081	-	34,013

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2010 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	21,327	11,267	-	32,594
Нето евидентирана вредност	21,327	11,267	-	32,594

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011

(Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

10 Парични средства и парични еквиваленти

	2011	2010
Денарски сметки кај домашни банки	94	159
Девизни сметки кај домашни банки	3	-
Парични средства во благајна	6,809	2,496
	6,906	2,655

11 Капитал и резерви**Капитал**

Со состојба на 31 декември 2011 година акционерскиот капитал на Тобако АД, Скопје изнесува 220,325 илјади Денари (2010: исто).

Врз основа на Одлука за зголемување на основната главнина бр. 02-0201/1367 од 26 февруари 2010 година Матичното Друштво ја зголеми основната главнина за непаричен влог во износ од 196,819 илјади Денари (Евра 3,200,000) кој се состои од регистрирани трговски марки евидентирани по нивната проценета вредност врз основа на проценка направена од независен проценител (Белешка 7).

Понатаму, врз основа на Одлука за зголемување на основната главнина бр. 02-0201/1747 од 29 март 2010 година Матичното Друштво ја зголеми основната главнина со пристапување на нов содружник за паричен влог во износ од 18,491 илјади Денари (Евра 300,000) по што изврши промена на правната форма од ДООЕЛ во ДОО.

Со состојба на 31 мај 2010 година Матичното Друштво изврши пререгистрирање на својот капитал со што од Друштво со ограничена одговорност премина во Акционерско друштво, и согласно Решението издадено од Централен Регистар на Р. Македонија, акционерскиот капитал на Групата изнесува 220,325 илјади Денари, и истиот е поделен на 358,438 обични акции со номинална вредност од 10 евра по акција.

Со состојба на 31 декември 2011 година, сопственичката структура на Матичното друштво е како што следи:

	Број на акции	Учество во %
Корпорација ВЈ ТОВАССО LTD, Канада	8,438	2.3
Бошко Јанев	350,000	97.7
Вкупно	358,438	100.0

Резерви

Резервите, кои со состојба на ден 31 декември 2011 изнесуваат 273 илјади Денари (2010: 129 илјади Денари), се создадени иницијално врз основа на домашната законска регулатива и последователно зголемувани во текот на годините по пат на распределба на нето добивката по оданочување на Групата. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви, кои со состојба на 31 декември 2011 година, изнесуваат 27,337 илјади Денари (31 декември 2010: -) се создадени во текот на 2011 година, врз основа на извршено превреднување на градежните објекти на Групата од независен проценител (Белешка 6).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011

(Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

12 Позајмици

	2011	2010
Нетековни позајмици од домашни банки обезбедени со залог		
НЛБ Тутунска Банка, АД Скопје		
- Еуро 520,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 7%	30,205	31,982
- Еуро 500,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 7%	30,753	30,753
- Еуро 450,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 7%	27,677	27,677
- Еуро 70,000, 7.9% годишно	1,650	2,368
- Еуро 60,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 3.5%	1,538	2,153
- Еуро 35,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 3.5%	933	1,292
- ЦХФ 80,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 5%	473	1,118
- Еуро 50,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 4.2%	409	871
- Еуро 55,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 4.7%	-	508
- ЦХФ 50,000, 3 месечен ЕУРИБОР плус 5%	211	657
	93,849	99,379
Нетековни позајмици од поврзани субјекти		
- Корпорација В Ј ТОВАССО LTD, Канада, без камата	15,056	16,215
Вкупно нетековни позајмици	108,905	115,594
Намалено за: тековна доспеаност	(30,918)	(16,538)
Долгорочен дел на нетековните позајмици	77,987	99,056
Тековни позајмици од домашни банки обезбедени со залог		
НЛБ Тутунска Банка, АД Скопје		
- Еуро 500,000, 9% годишно	30,753	30,753
- Еуро 500,000, 9% годишно	30,753	-
- МКД 1,800,000, 10% годишно	1,800	1,800
	63,306	32,553
Тековни позајмици од правни субјекти Еуро 146,315, 9% годишно	9,000	-
Бескаматни необезбедени тековни позајмици од правни субјекти во МКД	3,640	-
	12,640	-
Обврски за камата од кредити	3,022	2,025
Зголемено за: тековна доспеаност	30,918	16,538
Краткорочни позајмици	109,886	51,116
Планот за отплата на долгорочните позајмици е како што следи:		
	2011	2010
Во рок од 12 месеци	30,918	16,538
1- 5 години	77,987	99,056
Повеќе од 5 години	-	-
	108,905	115,594
Во продолжение е дадена анализа на позајмиците со фиксна, променлива каматна стапка и без камата:		
	2011	2009
Без камата	21,718	18,240
Фиксна каматна стапка	72,306	32,553
Променлива каматна стапка	93,849	99,379
На 31 декември	187,873	150,172

Позајмиците се обезбедени со хипотеки врз недвижности и залог врз опрема и возила (Белешка 6).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2011	2010
Добавувачи		
- Домашни	218,726	170,253
- Странски	4,479	3,322
	223,205	173,575
Останати обврски		
Обврски спрема вработените за плати и други надоместоци	7,303	7,948
Обврски за ДДВ	3,653	-
Разграничени приходи	2,178	2,637
Обврски по основ на кредитни картички	1,328	-
Обврски за нефактурирани услуги	505	338
Обврски спрема членовите на Управен одбор	442	62
Обврски по примени аванси од купувачи	350	285
Обврски за данок од добивка	-	168
Останати обврски	370	566
	16,129	12,004
	239,334	185,579

14 Приходи од продажба

Приходите од продажба која во целост е остварена на домашниот пазар се состојат од следново:

	2011	2010
Продажба на стоки на големо	594,960	807,404
Продажба на стоки на мало	430,681	399,398
Услуги	16,872	14,554
Провизии од продажба на полиси за осигурување	3,579	1,713
	1,046,092	1,223,069

15 Останати деловни приходи

	2011	2010
Приходи од маркетинг активности	22,489	17,185
Приходи од продажба на опрема	3,968	84
Одобрени дисконти и рабати од добавувачи	1,308	1,175
Приходи од субвенции и регреси	855	641
Наплатени побарувања од штети од осигурителни компании	254	241
Приходи од вишоци	50	30
Останати приходи	112	520
	29,036	19,876

16 Трошоци за вработените

	2011	2010
Нето плати	63,907	54,335
Персонален данок и задолжителни придонеси	28,283	24,867
Трошоци за здравствени услуги	191	218
	92,381	79,420

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

17 Останати деловни расходи

	2011	2010
Закупнини (Белешка 20)	24,927	25,132
Потрошена енергија	14,489	11,839
Маркетинг и промоција	9,552	18,404
Телефонски услуги	8,274	9,827
Потрошени материјали	2,648	3,638
Неотпишана вредност на продадени и расходувани недвижности, опрема и нематеријални средства (Белешка 6,7)	2,622	65
Трошоци за тековно одржување на опрема и транспортни средства	2,496	3,125
Банкарски провизии	2,295	2,203
Интелектуални услуги	1,974	2,113
Трошоци за лица ангажирани по договор	1,798	3,590
Надомест за процесирање	1,479	3,431
Трошоци за агенти	1,210	710
Премии за осигурување	1,155	783
Дневници за службени патувања	992	2,001
Транспортни трошоци	592	568
Надомест на членови на Управен одбор	491	171
Отпис на ситен инвентар и потрошени резервни делови	457	1,051
Загуби поради оштетување на нематеријални средства (Белешка 7)	185	-
Трошоци за печатачи	112	506
Останати трошоци	757	1,387
	78,505	90,544

18 Финансиски приходи и расходи

	2011	2010
Приходи		
Камати	1	33
Позитивни курсни разлики	65	990
	66	1,023
Расходи		
Камати	13,871	10,522
Негативни курсни разлики	144	3,322
	14,015	13,844
Нето финансиски (расходи)	(13,949)	(12,821)

19 Даночен расход

	2011	2010
Тековен даночен расход	213	350
Одложен даночен расход	-	-
	213	350

Усогласувањето на даночниот расход со даночниот биланс е како што следи:

	2011	2010
Неодбитни трошоци за даночни цели	2,132	3,496
Тековен даночен расход по стапка од 10%	213	350

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

20 Оперативни наеми

Групата се јавува како наемател на деловни простории за своите деловни активности од домашни друштва и/или индивидуални лица под услови на оперативен наем. Во најголем дел станува збор за објекти кои се користат како продажни објекти, магацини или канцелариски простории.

Вкупните идни минимум плаќања на средства по основ на склучените договори за наеми се како што следува:

	2011	2010
До една година	9,024	23,309
Од една и не подоцна од пет години	-	63,525
Подоцна од пет години	-	8,049
	9,024	94,883

Расходите за наемнини за 2011 година изнесуваат 24,927 илјади Денари (2010: 25,132) (Белешка 17).

21 Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2011 не се покренати судски постапки против Групата. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Групата од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Групата верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година. Даночните книги и евиденцијата на Групата за 2011 година не се ревидирани од страна на даночните власти, поради што евидентираниите даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Дополнителните даноци и евентуалните санкции кои би можеле да произлезат доколку биде извршена таква даночна инспекција не може да се утврдат со разумна сигурност.

Долгорочни гаранции

Со состојба на 31 декември 2011 година, Групата има долгорочни денарски гаранции за навремено извршување на платежни обврски, издадени од страна на НЛБ Тутунска Банка АД, Скопје, во корист на Т- Мобиле Македонија АД Скопје во износ од 100 милиони Денари. Важноста на гаранцијата е до 11 декември 2012 година.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известувањето кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011

(Сите износи се презентирани во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

22 Трансакции со поврзани страни

За потребите на овие финансиски извештаи, поврзани субјекти, со кои Групата има трансакции во нормалниот тек од деловното работење е Корпорација В Ј TOBACCO LTD, Канада.

Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2011 година, салдата и обемот на трансакциите на Групата со погоре наведените субјекти се како што следат:

	2011	2010
Обврски од деловно работење	419	-
Позајмици	15,056	16,215
Расходи од деловно работење	2,530	-
Надомест на клучен раководен персонал	9,768	6,457

23 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2011 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Grant Thornton

An instinct for growth™

www.grant-thornton.com.mk